

Aan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur
Aan de Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Auteur

TER BESLISSING
Datum

23 februari 2026

Kenmerk

DGLGS / 103641388

Kopie aan

Bijlage(n)

nota

TER BESLISSING

Aanbieding rapportages in het kader van
monitoring en evaluatie stikstofreductie en
natuurverbetering

Parafenroute

Aanleiding

Op grond van een verplichting in de Omgevingswet rapporteert een kennisconsortium bestaande uit het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL), het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) en Wageningen University & Research (WUR) iedere twee jaar over de voortgang en (verwachte) effecten van de maatregelen van het Programma stikstofreductie en natuurverbetering en van beleidsmaatregelen van ná de vaststelling van het programma eind 2022 (zoals de aanpak piekbelasting). Op 12 maart worden deze rapportages voor de tweede keer gepubliceerd. Zoals tot nu toe gebruikelijk, biedt u met bijgaande brief de rapportages aan de Kamer aan.

Geadviseerd besluit

- U kunt akkoord gaan met verzending van deze brief aan de Eerste en Tweede Kamer.
- U wordt geadviseerd om de rapportages op de dag van publicatie aan beide Kamers te sturen.

Kernpunten

- Monitoring, evaluatie en periodieke rapportage zijn tot nu toe steeds onderdeel van de stikstof- en natuurherstelaanpak geweest. Ieder jaar wordt gerapporteerd over de ontwikkeling van stikstofemissies en -depositie en iedere twee jaar wordt in meer detail ingegaan op de getroffen stikstof- en natuurherstelmaatregelen. Bij de publicatie op 12 maart gaat het om de tweejaarlijkse rapportages.
- In de rapportages worden de voortgang en effecten van de bron- en natuurmaatregelen geanalyseerd, en worden de sociaaleconomische effecten en de doeltreffendheid en doelmatigheid van de maatregelen tegen het licht

gehouden. In een syntheserapport zijn de belangrijkste punten samengebracht. Verder doet het consortium aanbevelingen voor effectiever en efficiënter beleid.

- De rapportages zijn gebaseerd op de huidige wet, met stikstofdoelen voor 2025, 2030 en 2035. Uit de onderliggende rapportages blijkt dat ondanks de daling van stikstofemissies en depositie, deze doelen niet gehaald worden. Dat de doelen buiten bereik liggen, is vorig jaar aan de Kamer gemeld in de Monitor stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden van oktober vorig jaar (Kamerstuk 35334, nr. 416).
- Het consortium heeft de verwachting dat met de uitvoering van de maatregelen van het Psn is het aantal soorten met geschikte condities voor duurzaam voorkomen met 4 procentpunten toeneemt, wat lager is dan de verwachting bij vaststelling van de maatregelen. Zo zijn de complexe maatregelen die zich richten op de bron van drukfactoren en/of het herstellen van natuurlijke processen – zoals hydrologisch herstel en gebiedsinrichting – het minst ver in de uitvoering.
- In het Coalitieakkoord staat het voornemen om op de kritische depositiewaarden gebaseerde stikstof-omgevingswaarden te vervangen door stikstofemissiereductiedoelen voor 2035 per sector (landbouw, industrie, mobiliteit). Het op de wet gebaseerde Programma stikstofreductie en natuurverbetering (Psn) van 2022¹ zal hiermee dan in lijn gebracht moeten worden. Dat geldt ook voor het daarmee samenhangende stelsel van monitoring en evaluatie. Hierbij zal ook gekeken worden of dit in samenhang met de monitoring en evaluatie van de Natuurherstelverordening kan gebeuren.
- U geeft in de brief een korte opsomming van de belangrijkste bevindingen uit de rapportages en geeft aan dat de aanbevelingen betrokken zullen worden bij de verdere uitwerking van het Coalitieakkoord.

¹ Kamerstuk 35 334, nr. 213